

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 101462 18 GŽ
Brčko, 18.01.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Kadrić Zijada, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Nedić Srđana, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja N. M. i N. N., oba iz B., zastupani po punomoćniku S. S., advokatu iz S., protiv tuženog „N. O.“ a.d. B, zastupanog po punomoćniku R. S., uposleniku tuženog, radi naknade štete, v.sp. 26.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 101462 17 P od 18.07.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 18.01.2018. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog „N. O.“ a.d. B., se djelimično usvaja i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 101462 17 P od 18.07.2017. godine, PREINAČAVA u stavu prvom (I), drugom (II) i četvrtom (IV) izreke tako što se obavezuje tuženi „N. O.“ a.d. B. da tužitelju N. M. iz B., na ime naknade nematerijalne štete za duševne bolove zbog smrti bliskog lica (kćerke), isplati iznos od 12.000,00 KM, a tužitelju N. N. iz B., na ime naknade nematerijalne štete za duševne bolove zbog smrti bliskog lica (sestre), isplati iznos od 5.600,00 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom počev od 18.07.2017. godine pa do konačne isplate, te se obavezuje tuženi „N. O.“ a.d. B. da tužiteljima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 996,00 KM u roku od 30 dana od prijema ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Prvostepena presuda u stavu trećem (III) izreke ostaje neizmijenjena.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 101462 17 P od 18.07.2017. godine odlučeno je na slijedeći način:

„I Obavezuje se tuženi „N. O.“ a.d. B. da tužitelju M. N. iz B., na ime naknade nematerijalne štete za duševne bolove zbog smrti bliskog lica (kćerke), isplati iznos od 15.000,00 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 18.07.2017. godine, kao dana presuđenja, pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

II Obavezuje se tuženi „N. O.“ a.d. B. da tužitelju N. N. iz B., na ime naknade nematerijalne štete za duševne bolove zbog smrti bliskog lica (sestre), isplati iznos od 7.000,00 KM, zajedno sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 18.07.2017. godine, kao dana presuđenja, pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.

III Sa viškom tužbenog zahtjeva, tužitelji se odbijaju.

IV Obavezuje se tuženi da tužiteljima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.395,00 KM, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude.“

Navedenu presudu žalbom pobija tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se žalba uvaži i prvostepena presuda preinači na način da se tužbeni zahtjev u cjelosti odbije kao neosnovan.

Tužitelji su odgovorili na žalbu, pa u odgovoru pobijaju žalbene razloge i navode i potvrđuje pravilnost prvostepene presude. Predlažu ovom sudu da žalbu tuženog odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14) ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga.

Zahtjevom u ovom sporu tužitelji traže da se obaveže tuženi da im nadoknadi nematerijalnu i materijalnu štetu koju su pretrpili zbog toga što je njihova kćerka/sestra N. Z. preminula 11.06.2016. godine nakon što je povrijeđena u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila dana 11.06.2016. godine, a koju je prouzrokovao J. M. (osiguranik tuženog) tako što je upravljajući putničkim motornim vozilom marke „Passat“ reg. oznaka M.-A-..., na regionalnom putu L.-Š., u opštini O., iz neutvrđenih razloga izgubio kontrolu nad vozilom i sletio s puta, usljed čega je N. Z., kao putnik u vozilu, zadobila teške tjelesne povrede, a zbog kojih povreda je i preminula.

Tuženi se, prema obrazloženju prvostepene presude, zahtjevu tužitelja usprotivio tvrdnjom da je do saobraćajne nezgode došlo radnjama i propustima vozača J. M., koji je putničkim motornim vozilom upravljao pod uticajem alkohola, iznad zakonom dozvoljenog nivoa (1,33 g/kg) i tvrdnjom da je pokojna N. Z. dobrovoljno stupila u vozilo kojim je upravljao vozač pod dejstvom alkohola, zbog čega tužiteljima, u skladu sa odredbom člana 27. stav 2. tačka 4. Zakona o

obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 82/15) ne pripada pravo na naknadu štete, a u konačnici je osporio osnov i visinu zahtjeva za naknadu materijalne štete tvrdnjom da tužitelji nisu preložili niti dostavili dokaze kojima bi opravdali osnovanost potraživanja istih.

Kako proizilazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je zahtjev tužitelja za naknadu nematerijalne štete za duševne bolove zbog smrti bliskog lica (kćerke/sestre), našao osnovanim i obavezao je tuženog da tužitelju N. M., ocu pokojne N. Z., na ime duševnih bolova zbog smrti kćerke isplati iznos od 15.000,00 KM, a tužitelju N. N., bratu pokojne N. Z., na ime duševnih bolova zbog smrti sestre isplati iznos od 7.000,00 KM kod utvrđenih činjenica u postupku:

da je dana 11.06.2016. godine, oko 03:50 časova, na regionalnom putu P.462-a u mjestu O., opština Š., došlo do saobraćajne nezgode koju je prouzrokovao J. M. upravljajući putničkim motornim vozilom marke „Passat“ reg. oznaka M.-A-... u alkoholiziranom stanju (prisutnost alkohola u organizmu je iznosio 1,33 g/kg),

da tom prilikom vozač putničkog motornog vozila J. M. nije zadobio tjelesne povrede, suvozač N. N. (ovdje drugotužitelj) je zadobio tjelesne povrede radi kojih je prebačen u bolnicu B., dok je putnik N. Z. zadobila smrtonosne povrede, usljed kojih je preminula na putu do Doma zdravlja Š.,

da je pokojna N. Z., koja se u trenutku saobraćajne nezgode nalazila kao putnik u automobilu J. M., odnosno vozača putničkog motornog vozila koji je prouzrokovao saobraćajnu nezgodu, mogla i morala znati da je J. M. konzumirao alkohol tj. ta činjenica joj nije mogla ostati nepoznata, obzirom da je u periodu, koji je prethodio saobraćajnoj nezgodi, bila u društvu J. M. i N. N. u diskoteci „S.“, i da je u navedenoj diskoteci J. M. konzumirao alkohol,

da je tužitelj N. M. otac, a tužitelj N. N. brat pokojne N. Z., i da su navedena lica živjela u zajedničkom domaćinstvu na adresi B. F. broj 32 B.,

i da je u vrijeme nastanka saobraćajne nezgode, putničko motorno vozilo, u kojem je N. Z. bila putnik, bilo osigurano kod tuženog.

a kako se u konkretnom slučaju, s obzirom na vrijeme nastanka štetnog događaja (11.06.2016. godine) na konkretnu situaciju primjenjuju odredbe Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 28/94) koje „ne propisuju oslobađanje od odgovornosti tuženog ukoliko se navedena nezgoda dogodila pod okolnostima koje je tuženi dokazao, odnosno ne oslobađaju tuženog od odgovornosti ni kod činjenice koju je dokazao da je pokojna N. Z. dobrovoljno stupila u automobil vozača J. M. koji se nalazio u alkoholiziranom stanju i koja činjenica nije mogla biti nepoznata istoj“, a ne odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 82/15), kod toga da je Nalogom supervizora od 04.08.2006. godine, konkretno članom 7. propisano da ništa od ovog Naloga Supervizora neće imati uticaja na zakone koji su na snazi u Brčko distriktu na dan izdavanja ovog Naloga Supervizora, a koji se odnose, shodno dopuni Naloga od 17.01.2008. godine i na oblast osiguranja, obzirom da Brčko distrikt

Bosne i Hercegovine nema svoj zakon o osiguranju, odnosno da entitetski zakoni i propisi iz oblasti osiguranja nisu stavljeni van snage od strane Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pri tome uvažavajući činjenicu da se predmetna nezgoda dogodila u mjestu O., R. S., i da je u trenutku donošenja Naloga supervizora u primjeni bio navedeni Zakon, pa kada je to tako i kada je saobraćajna nezgoda prouzrokovana isključivom krivicom J. M. (lice koje je upravljalo vozilom koje je bilo osigurano kod tuženog), našao je prvostepeni sud da je osnovan zahtjev tužitelja za naknadu nematerijalne štete zbog smrti bliskog lica srodnika, djeteta, odnosno sestre i pozivanjem na odredbu člana 201. u vezi sa odredbom člana 940. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89 – u daljem tekstu Zakon o obligacionim odnosima), obavezao tuženog da tužiteljima na ime naknade nematerijalne štete za duševne bolove zbog smrti bliskog lica isplati ukupan iznos od 22.000,00 KM.

Zahtjev tužitelja za naknadu materijalne štete na ime troškova sahrane i zadovoljavanja vjerskih običaja prvostepeni sud je, prema obrazloženju pobijane presude, odbio kod toga da tužitelji „na okolnost nastanka materijalne štete, te visine iste, nisu predlagali, niti pak izvodili dokaze“, a kod toga da je teret dokazivanja navedenih činjenica bio na tužiteljima (odredba člana 7. u vezi sa odredbom člana 239. Zakona o parničnom postupku).

Tuženi u žalbi navodi „da je prvostepena presuda donesena povredom odredaba parničnog postupka“.

Saglasno odredbama Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, da bi ovaj sud mogao ispitati postoji li koja povreda, osim onih povreda na koje pazi po službenoj dužnosti, žalitelj u žalbi mora navesti i koja povreda je učinjena i kako je ista uticala na zakonitost i pravilnost donesene presude. Kako je tuženi u žalbi samo paušalno ukazao na povrede a nije naveo koju odredbu važećeg procesnog zakona nije primjenio prvostepeni sud odnosno koju nije pravilno primjenio i kako su konkretne povrede uticale na zakonitost i pravilnost pobijane presude, to ovaj sud osnovanost ovog žalbenog razloga nije mogao ispitati.

Kada obrazlaže žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava, tuženi u suštini, kao što je to činio i u postupku pred prvostepenim sudom istrajava na tvrdnji „da tužitelji nemaju pravo na naknadu štete u skladu sa odredbom člana 27. stav 2. tačka 4. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 82/15 – u daljem tekstu Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju), obzirom da je N. Z. (koja se u vozilu nalazila u svojstvu putnika) dobrovoljno stupila u vozilo kojim je upravljao vozač pod dejstvom alkohola“, te ističe da „Nalogom supervizora nije izričito određeno da zakoni entiteta, čija primjena je dozvoljena u Brčkom, ostaju na snazi trajno, bez vremenskog ograničenja čak i ako su prestali da važe u entitetima u kojima su doneseni.“

Iznesene tvrdnje tuženog ovaj sud nije našao osnovanim, obzirom da je Nalogom supervizora od 04.08.2006. godine, kojim se ukidaju entitetski zakoni na području Brčko Distrikta i proglašava prestanak pravnog značaja međuentitetske granice u Distriktu, naloženo da svi zakoni Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (entiteta), i svih institucija koje su sastavni dio bilo kog entiteta, odmah prestaju da imaju pravno dejstvo u bilo kom dijelu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u mjeri u kojoj su na snazi u Brčko Distriktu, te se svi takvi zakoni ukidaju danom izdavanja ovog naloga supervizora (stav 1.), dok ništa iz ovog naloga supervizora neće imati uticaja na zakone i propise koji su na snazi u Brčko distriktu na dan izdavanja ovog naloga supervizora a koji se, u skladu sa dopunom Naloga supervizora od 17.01.2008. godine, između ostalog, odnose i na oblast osiguranja, uključujući, ali ne ograničavajući se na osnivanje, nadzor, poslovanje i upravljanje osiguravajućim društvima kao i obavezna osiguranja (stav 7. tačka g), pa nijedan novi entitetski zakon ili propis u vezi sa, između ostalih oblasti, pomenutom oblasti neće imati bilo kakvo pravno dejstvo u Distriktu.

Stoga, kako je od dana donošenja Naloga supervizora (04.08.2006. godine), kod toga da se saobraćajna nezgoda dogodila u mjestu O., opština Š. (R. S.), u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine na snazi Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/05 i 64/06), i kako odredbe ovog zakona ne propisuju krug lica koja nemaju pravo na naknadu štete po osnovu osiguranja od autoodgovornosti, za razliku od odredbe člana 27. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju, ovaj sud nalazi da je pravilan zaključak prvostepenog suda da se na konkretnu situaciju ne mogu primjeniti odredbe Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (pogrešne primjene materijalnog prava nema kada primjenom odredaba na koje se pozvao ovaj sud valja donijeti istu odluku).

Međutim, po ocjeni ovog suda osnovano tuženi u žalbi ukazuje „da je sud morao dosuđeni iznos štete umanjiti za doprinos oštećene nastanku štete jer je činjenično utvrdio da je oštećena stupila u vozilo kojim je upravljao vozač pod uticajem alkohola što je ona mogla i morala znati.“

Naime, u toku prvostepenog postupka je utvrđeno da je pokojna N. Z. bila u društvu vozača putničkog motornog vozila J. M., koji je u diskoteci „S.“ konzumirao alkohol, da je nakon toga, po povratku iz restorana „B. B.“, sjela u putničko motorno vozilo sa istim vozačem J. M. zajedno sa ostalim putnicima (drugotužiteljkom), kao i da je došlo do saobraćajne nezgode koja je prouzrokovana isključivom krivicom J. M. koji je bio u alkoholiziranom stanju (imao je 1,33 promila alkohola u krvi, odnosno 1,33 g/kg).

S obzirom na navedena utvrđenja, pravilno je prvostepeni sud zaključio da je pokojna N. Z. mogla i morala znati da je J. M. konzumirao alkohol, odnosno da ta činjenica nije mogla ostati nepoznata pokojnoj N. Z., međutim, prvostepeni sud je, na pravilno utvrđeno činjenično stanje propustio da, a kod toga da je tuženi još u odgovoru na tužbu naveo „da je do saobraćajne nezgode

došlo radnjama i propustima vozača M. J. koji je kritičnog trenutka upravljao motornim vozilom reg. oznaka M.-A-..., pod uticajem alkohola....“, da je tom prilikom od zadobijenih povreda smrtno stradala Z. N. ....“, „da je imenovana dobrovoljno stupila u vozilo kojim je upravljao pod dejstvom alkohola...“ (a koji navodi u sebi sadrže i prigovor podjeljene odgovornosti), primijeni odredbu člana 192. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, kojom odredbom je propisano da oštećenik koji je doprinio da šteta nastane ili da bude veća nego što bi inače bila, ima pravo samo na srazmjerno smanjenu naknadu.

Kako je pokojna N. Z., mogla i morala znati da je J. M. konzumirao alkohol, odnosno ta joj činjenica nije mogla ostati nepoznata, pa je i pored toga pristala da se vozi u putničkom motornom vozilu kojim je upravljao alkoholizirani vozač (J. M.), time je ona pristala i na posljedice koje su proistekle iz takve vožnje i pri tome nije od značaja da li je pokojna N. Z. znala tačno procijeniti i stepen alkoholiziranosti J. M., obzirom da nije bilo potrebno da vozač J. M. pokazuje stanje alkoholiziranosti, koje bi ugrozilo sigurnost vožnje, da bi pokojnoj N. Z. kao saputniku koji pristaje na vožnju sa takvim vozačem pripisao pristanak na rizik vožnje, a samim tim i na štetne posljedice, kako bi ta okolnost imala uticaj na podjelu odgovornosti za štetu, već je dovoljno da je pokojna N. Z. mogla znati da je J. M. konzumirao alkohol, onda po ocjeni ovog suda postoji i suodgovornost pokojne N. Z. za nastanak štete, odnosno njen doprinos nastanku štete u omjeru od 20%, zbog čega je valjalo prvostepenom presudom dosuđene iznose naknade nematerijalne štete za duševne bolove zbog smrti bliskog lica umanjiti srazmjerno doprinosu pokojne N. Z. nastanku štete, odnosno odlučiti kao u izreci ove presude.

Sa navedenog, kako tuženi u žalbi osnovano ukazuje da je prvostepeni sud dosuđeni iznos naknade nematerijalne štete trebao umanjiti za doprinos pokojne N. Z. nastanku štete, valjalo je primjenom odredbe člana 338. stav 1. tačka 4. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, žalbu tuženog djelimično uvažiti i presudu prvostepenog suda u stavu prvom (I) i stavu drugom (II) izreke preinačiti, odnosno odlučiti kao u izreci ove presude.

Odredbom člana 130. stav 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da ako sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek, odlučiće o troškovima cijelog postupka i stoga je ovaj sud primjenom odredaba članova 119. stav 2. i 129. stav 2. istog Zakona, odlučio o troškovima ovog spora i tuženog obavezao da tužiteljima, na ime naknade troškova parničnog postupka, isplati iznos od 996,00 KM.

Prije određenja troškova na koje imaju pravo tužitelji i tuženi, ovaj sud je imao u vidu i da tuženi svojom žalbom nije osporavao iznos troškova koje je prvostepeni sud utvrdio za pojedine procesne radnje za koje tužitelji imaju pravo na naknadu, pa ni ovaj sud to nije ispitivao, već je samo iznos troškova parničnog postupka koje je prvostepeni sud dosudio tužiteljima umanjio za 20% (omjer u kojem je utvrđen doprinos nastanku štete pokojne N. Z.) i

dobijeni iznos, primjenjujući pravilo o procesnom prebijanju troškova, umanjio i za iznos troškova žalbenog postupka koji pripadaju tuženom (u skladu sa njegovim opredjeljenim zahtjevom za naknadu troškova i sa uspijehom u žalbenom postupku).

Dakle tužiteljima na ime troškova parničnog postupka pripada iznos od 1.116,00 KM (80% od 1.395,00 KM), a tuženom pripada iznos od 120,00 KM, odnosno 20% od 600,00 KM a koji trošak se odnosi na taksu na žalbu u skladu sa tarifnim brojem 1. tačka 11. Zakona o sudskim taksama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine" broj 5/01, 12/02 i 23/03), pa po pravilima o procesnom prebijanju troškova koji pripadaju tužiteljima i troškova koji pripadaju tuženom, pozitivna je razlika u korist tužitelja i to u iznosu od 996,00 KM, koji iznos je tuženi u konačnici dužan na ime naknade troškova postupka u ovom sporu platiti tužiteljima.

Na osnovu svega izloženog odlučeno je kao u izreci ove presude.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Zijad Kadrić